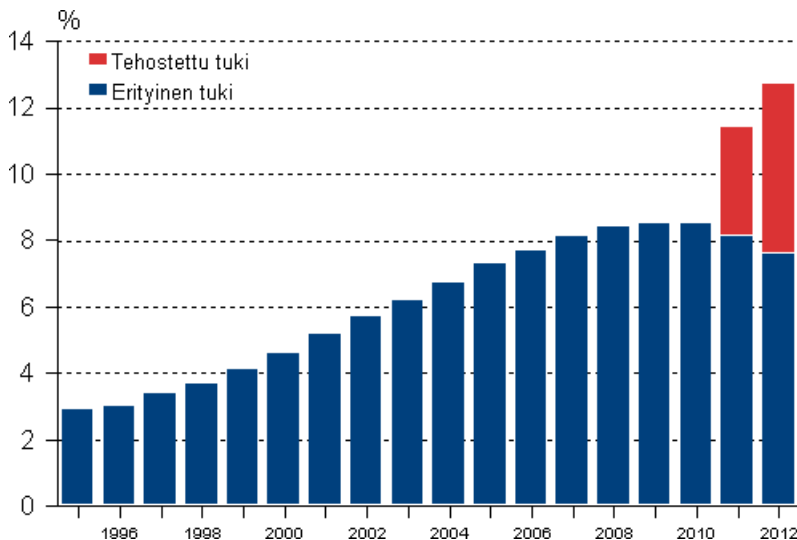

Erityisopetus 2012

Peruskoulun oppilaista 13 prosenttia sai tehostettua tai erityistä tukea

Peruskoulun oppilaista 12,7 prosenttia sai tehostettua tai erityistä tukea syksyllä 2012. Osuus on runsaan prosenttiyksikön suurempi kuin vuotta aiemmin. Erityistä tukea kevyemmän tehostetun tuen oppilaiden määrä kasvoi edellisvuodesta 53 prosentilla 27 400 oppilaaseen, kun taas erityisen tuen oppilaiden määrä väheni 7 prosentilla 41 000 oppilaaseen. Erityisen tuen oppilaista 52 prosenttia sai opetuksensa siten, että opetuksesta vähintään 80 prosenttia annettiin erityisryhmässä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen koulutustilastoista.

Tehostettua ja erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista 1995–2012, % 1)

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Vuodesta 2011 alkaen peruskoulun oppilaiden saama tuki muuttui kolmiportaiseksi. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki voidaan jakaa tuen keston ja laajuuden mukaan yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea, ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Peruskoulun erityisopetustilasto sisältää tietoja lähinnä tehostetusta ja erityisestä tuesta.

Tehostettua tukea järjestettiin edellisvuotista enemmän kaikissa maakunnissa vuonna 2012. Tehostettua tukea saaneiden osuus kaikista oppilaista oli suurin Ahvenanmaalla, 14 prosenttia, ja pienin Kainuussa,

3 prosenttia. Erityistä tukea saaneiden osuus oppilaista oli suurin Päijät-Hämeen maakunnassa, jossa se oli 10 prosenttia. Vähiten erityistä tukea saaneita suhteessa oppilasmäärään oli Manner-Suomessa Keski- ja Pohjois-Pohjanmaalla, molemmissa runsaat 5 prosenttia. Ahvenanmaalla erityistä tukea saaneita oli hieman alle 5 prosenttia oppilaista.

Tehostettua tukea saaneista oppilaista 74 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 57 prosentilla tukiovetusta ja 45 prosentilla avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja. Erityistä tukea saaneista oppilaista 38 prosentilla tukeen sisältyi osa-aikaista erityisopetusta, 34 prosentilla tukiovetusta ja 55 prosentilla avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja.

Tehostetun tuen oppilaista poikia oli 66 prosenttia ja tyttöjä 34 prosenttia. Erityistä tukea saaneista poikia oli 69 prosenttia ja tyttöjä 31 prosenttia. Erityisen tuen oppilaista 27 prosentilla oli pidennetty oppivelvollisuus.

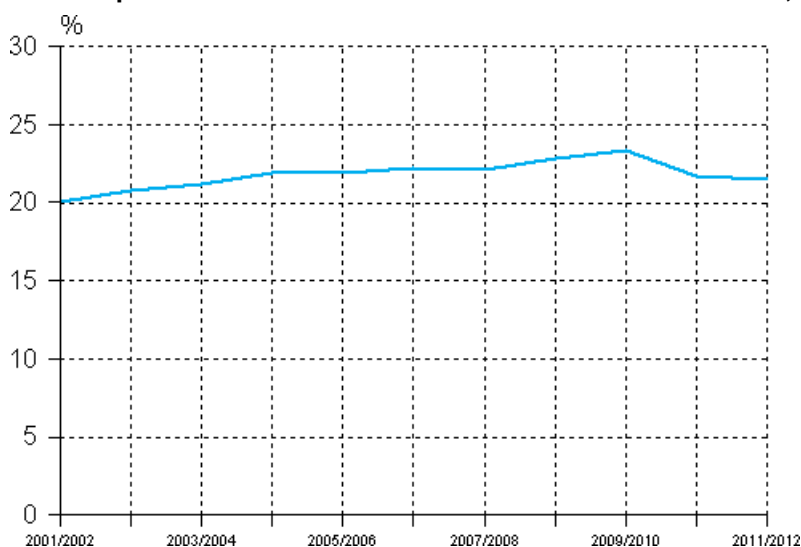
Erityistä tukea saaneista oppilaista 19 prosenttia sai opetuksensa kokonaan yleisopetuksen ryhmässä ja 41 prosenttia kokonaan erityisryhmässä. Erityisen tuen oppilaista 40 prosenttia sai osan opetuksestaan yleisopetuksen ryhmässä ja osan erityisryhmässä.

Peruskoulun vuosiluokilla 1–9 ja lisäopetuksessa erityistä tukea saaneista oppilaista runsaat 44 prosenttia opiskeli kaikissa aineissa yleisopetuksen oppimääriä. Oppilaista 14 prosentilla oli yksilöllistettyjä oppiaineiden oppimääriä yksi, 12 prosentilla kaksi tai kolme ja 24 prosentilla neljä tai enemmän. Toiminta-alueittain erityisen tuen oppilaista opiskeli 5 prosenttia. Opetus voidaan järjestää toiminta-alueittain, jos oppilaan vaikean vamman tai sairauden vuoksi opetusta ei voida järjestää oppiaineittaisten oppimäärien mukaan.

Lukuvuonna 2011–2012 osa-aikaista erityisopetusta sai kaikkiaan 116 300 oppilasta, 21,5 prosenttia syksyn 2011 peruskoululaisista. Osuus pieneni hieman edellisluvuvuodesta. Syksyllä 2011 osa-aikainen erityisopetus sisältyi tukimuotona 13 900 oppilaan tehostettuun tukeen ja 15 000 oppilaan erityiseen tukeen. Noin 87 400 oppilasta eli 16 prosenttia peruskoululaisista sai osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena.

Kaiken kaikkiaan erityisen tuen, tehostetun tuen ja yleisenä tukena järjestetyn osa-aikaisen erityisopetuksen piirissä oli noin 149 400 syksyn 2011 peruskoululaista. Määrä vastaa 28 prosenttia kaikista oppilaista.

Osa-aikaista erityisopetusta saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista lukuvuosina 2001/2002–2011/2012, %

Vuonna 2011 tutkintoon johtavan ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 20 100 sai erityisopetusta. Määrä on 750 enemmän kuin edellisellä vuonna. Erityisopiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista oli 7,2 prosenttia ja nuorille suunnatun ammatillisen koulutuksen (oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen peruskoulutuksen) opiskelijoista 14,3 prosenttia.

Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijoista 59 prosenttia oli miehiä. Erityisopiskelijoista 13 prosenttia opiskeli ammatillisissa erityisoppilaitoksissa ja 9 prosenttia muiden ammatillista koulutusta antavien oppilaitosten erityisryhmissä. Muiden opiskelijoiden kanssa samassa ryhmässä (integroituina) opiskeli 78 prosenttia opiskelijoista. Erityisopiskelijoista lähes puolet opiskeli tekniikan ja liikenteen koulutusalailla.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2012.....	5
Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2012.....	5
Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2012.....	5
Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2012.....	6
Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2012.....	6
Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2012.....	6
Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2012.....	7
Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2011–2012.....	7
Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2011..	8
Laatuseloste: Erityisopetus.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tehostettua tai erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2012

Vuosiluokat / sukupuoli	Tehostettua tukea saaneet oppilaat		Erityistä tukea saaneet oppilaat		Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat		Peruskoulun oppilasmäärä
	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	
Esiopetus	219	1,8	935	7,6	1 154	9,4	12 225
Vuosiluokat 1–6	19 319	5,5	22 748	6,5	42 067	12,1	348 432
Vuosiluokat 7–9	7 854	4,4	17 063	9,6	24 917	14,0	177 764
Lisäopetus	16	1,4	270	24,0	286	25,4	1 124
Yhteensä	27 408	5,1	41 016	7,6	68 424	12,7	539 545
Pojat	18 002	6,5	28 489	10,3	46 491	16,8	276 363
Tytöt	9 407	3,6	12 527	4,8	21 933	8,3	263 182

Liitetaulukko 2. Tehostettua tai erityistä tukea saaneiden peruskoulun oppilaiden saama osa-aikainen erityisopetus, tukiopetus sekä avustaja- ja tulkitsemispalvelut 2012¹⁾

Oppilaan tuki sisältäen	Tehostettua tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tukea saaneista oppilaista, %	Erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus erityistä tukea saaneista oppilaista, %	Tehostettua tai erityistä tukea saaneet oppilaat	Osuus tehostettua tai erityistä tukea saaneista oppilaista, %
Osa-aikaista erityisopetusta	20 414	74,5	15 424	37,6	35 838	52,4
Tukiopetusta	15 656	57,1	13 786	33,6	29 442	43,0
Avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja	12 209	44,5	22 379	54,6	34 588	50,5
Muita kuin edellä mainittuja tukimuotoja	6 096	22,2	9 392	22,9	15 488	22,6

1) Oppilaan saama tehostettu tai erityinen tuki voi sisältää useita tukimuotoja, esimerkiksi sekä osa-aikaista erityisopetusta että avustaja- ja/tai tulkitsemispalveluja.

Liitetaulukko 3. Tehostettua tukea saaneet peruskoulun oppilaat 2011–2012

Vuosi	Esiopetus	Vuosiluokat 1–2	Vuosiluokat 3–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
2011	240	3 841	8 454	5 324	97	17 956	3,3	541 931
2012	219	5 708	13 611	7 854	16	27 408	5,1	539 545

Liitetaulukko 4. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat oppivelvollisuuden pituuden mukaan 2012

Oppivelvollisuuden pituus	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Ei pidennettyä oppivelvollisuutta	36	15 639	14 099	133	29 907	72,9
Pidennetty oppivelvollisuus	899	7 109	2 964	137	11 109	27,1
Yhteensä	935	22 748	17 063	270	41 016	100,0

Liitetaulukko 5. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat opetuksen toteutuspaikan mukaan 2012

Opetuksen toteutuspaikka	Esiopetus	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Opetus kokonaan yleisopetuksen ryhmässä	203	4 734	2 965	54	7 956	19,4
Opetuksesta 51–99 % yleisopetuksen ryhmässä	40	3 229	4 494	8	7 771	18,9
Opetuksesta 21–50 % yleisopetuksen ryhmässä	4	1 846	1 930	2	3 782	9,2
Opetuksesta 1–20 % yleisopetuksen ryhmässä	38	2 830	1 933	6	4 807	11,7
Opetus kokonaan erityisryhmässä, muu kuin erityiskoulu	442	7 275	3 738	72	11 527	28,1
Opetus kokonaan erityisryhmässä, erityiskoulu	208	2 834	2 003	128	5 173	12,6
Yhteensä	935	22 748	17 063	270	41 016	100,0

Liitetaulukko 6. Erityistä tukea saaneet peruskoulun vuosiluokkien 1–9 ja lisäopetuksen oppilaat oppiaineiden oppimäärien mukaan 2012

Oppiaineiden oppimäärät / toiminta-alueittain opiskelu	Vuosiluokat 1–6	Vuosiluokat 7–9	Lisäopetus	Yhteensä	Yhteensä, %
Kaikkien aineiden oppimäärät ovat yleisopetuksen oppimääriä	12 050	5 694	61	17 805	44,4
Yhden oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 273	3 402	24	5 699	14,2
Kahden tai kolmen oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	2 357	2 556	22	4 935	12,3
Vähintään neljän oppiaineen oppimäärä on yksilöllistetty	4 720	4 706	110	9 536	23,8
Oppilas opiskelee toiminta-alueittain	1 348	705	53	2 106	5,3
Yhteensä	22 748	17 063	270	40 081	100,0

Liitetaulukko 7. Erityistä tukea saaneet peruskoulun oppilaat 1995–2012¹⁾

Vuosi	Erityiskoulussa	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Muussa peruskoulussa	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä
1995	10 871	1,8	6 142	1,0	17 013	2,9	588 162
1996	11 270	1,9	6 608	1,1	17 878	3,0	589 128
1997	11 901	2,0	8 099	1,4	20 000	3,4	592 375
1998	12 002	2,0	9 824	1,7	21 826	3,7	591 679
1999	11 884	2,0	12 481	2,1	24 365	4,1	591 272
2000	11 770	2,0	15 204	2,6	26 974	4,6	593 451
2001	10 986	1,9	19 846	3,3	30 832	5,2	595 727
2002	10 849	1,8	23 168	3,9	34 017	5,7	597 356
2003	10 461	1,8	26 378	4,4	36 839	6,2	597 414
2004	10 043	1,7	29 755	5,0	39 798	6,7	593 148
2005	9 663	1,6	33 115	5,6	42 778	7,3	586 381
2006	8 657	1,5	36 042	6,2	44 699	7,7	578 918
2007	8 169	1,4	37 916	6,6	46 085	8,1	570 689
2008	7 807	1,4	39 450	7,0	47 257	8,4	561 061
2009	7 089	1,3	40 079	7,2	47 168	8,5	553 329
2010	6 716	1,2	39 994	7,3	46 710	8,5	546 423
2011	6 046	1,1	38 035	7,0	44 081	8,1	541 931
2012	5 413	1,0	35 603	6,6	41 016	7,6	539 545

1) Vuosien 1995–2010 erityisopetukseen otetut ja siirretyt oppilaat on rinnastettu erityistä tukea saaneisiin oppilaisiin.

Liitetaulukko 8. Osa-aikaista erityisopetusta saaneet peruskoulun oppilaat lukuvuodesta 2001–2002 lukuvuoteen 2011–2012¹⁾

Lukuvuosi	Pojat		Tytöt		Yhteensä	Osuus peruskoulun oppilasmäärästä, %	Peruskoulun oppilasmäärä syyslukukaudella
	Yhteensä	Osuus peruskoulun poikien määrästä, %	Yhteensä	Osuus peruskoulun tyttöjen määrästä, %			
2001–2002	77 422	25,4	42 125	14,5	119 547	20,1	595 727
2002–2003	78 572	25,7	45 565	15,6	124 137	20,8	597 356
2003–2004	79 356	26,0	47 034	16,1	126 390	21,2	597 414
2004–2005	80 541	26,5	49 407	17,1	129 948	21,9	593 148
2005–2006	78 600	26,2	49 691	17,3	128 291	21,9	586 381
2006–2007	78 388	26,5	50 253	17,8	128 641	22,2	578 918
2007–2008	76 583	26,2	49 705	17,9	126 288	22,1	570 689
2008–2009	77 160	26,9	50 729	18,5	127 889	22,8	561 061
2009–2010	77 485	27,3	51 172	19,0	128 657	23,3	553 329
2010–2011	70 458	25,1	47 969	18,0	118 427	21,7	546 423
2011–2012	68 524	24,7	47 743	18,1	116 267	21,5	541 931

1) Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta yleisen, tehostetun tai erityisen tuen yhteydessä. Lukuvuonna 2011–2012 noin 87 400 oppilasta sai osa-aikaista erityisopetusta yleisenä tukena. Osa-aikaista erityisopetusta saaneista 13 900 oli tehostetun tuen oppilaita ja 15 000 erityisen tuen oppilaita syksyllä 2011.

Liitetaulukko 9. Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2011

Vuosi	Ammatillisessa erityisoppilaitoksessa	Muussa ammatillisesta koulutusta antavassa oppilaitoksessa		Yhteensä ¹⁾	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärästä, %	Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä
		Erityisopetusryhmässä	Yleisopetuksen ryhmässä ²⁾			
2004	2 493	1 557	8 401	12 451	5,4	230 823
2005	2 464	1 863	9 618	13 945	5,7	243 398
2006	2 461	1 693	10 762	14 916	5,8	256 872
2007	2 461	1 718	11 279	15 458	5,8	266 479
2008	2 397	1 605	12 460	16 462	6,0	275 498
2009	2 536	1 659	14 066	18 261	6,5	281 572
2010	2 497	1 872	14 944	19 313	6,9	279 863
2011	2 579	1 805	15 679	20 063	7,2	279 266

1) Vuonna 2011 erityisopiskelijoista 19 116 opiskeli oppilaitosmuotoisessa opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa, 735 näyttötutkintoon valmistavassa koulutuksessa ja 212 oppisopimuskoulutuksessa.

2) Sisältää yleisopetuksen ryhmässä järjestetyn oppilaitosmuotoisen opetussuunnitelmaperusteisen ammatillisen koulutuksen, muualla kuin ammatillisissa erityisoppilaitoksissa järjestetyn näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sekä kaiken oppisopimuskoulutuksen.

Laatuseloste: Erityisopetus

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilasto sisältää tietoja peruskoulun tehostetusta tuesta, erityisestä tuesta ja osa-aikaisesta erityisopetuksesta sekä ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta. Tietoa on kerätty myös lukiokoulutuksen opiskelijoista, joilla on terveydentilaan liittyviä erityisiä opetusjärjestelyjä. Heidän vähäisen määränsä vuoksi heistä ei ole juurikaan raportoitu tilastoissa.

Tietoja käytetään mm. koulutuksen suunnittelussa, tutkimuksessa ja arvioinnissa sekä kansainvälisissä koulutustilastoissa.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki voidaan jakaa yleiseen, tehostettuun ja erityiseen tukeen. Mikäli yleinen tuki ei riitä, annetaan tehostettua tukea. Ja mikäli tehostettu tuki ei riitä, annetaan erityistä tukea. Aiempien vuosien (2010 asti) erityisopetukseen otetut ja siirretyt peruskoulun oppilaat on rinnastettu tässä tilastossa erityisen tuen oppilaisiin.

Tehostettu tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty tehostetun tuen oppimissuunnitelma. Tehostettua tukea annetaan oppilaalle, joka tarvitsee oppimisessaan tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja (esimerkiksi tukiovetusta, osa-aikaista erityisopetusta, avustaja- tai tulkintemispalveluja). Oppilaalle järjestettävä tuki kirjataan oppimissuunnitelmaan, joka laaditaan pedagogiseen arvioon perustuen yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa.

Erityinen tuki tarkoittaa oppilaan tukea, josta on tehty kirjallinen erityisen tuen antamista koskeva päätös. Erityistä tukea annetaan niille oppilaille, joille kasvun, kehityksen ja oppimisen tavoitteiden toteuttaminen ei toteudu riittävästi muilla tukitoimilla. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä ja se muodostuu erityisopetuksesta ja muusta tuesta. Ennen erityisen tuen päätöstä kuullaan oppilasta ja hänen huoltajaansa sekä tehdään pedagoginen selvitys, johon sisältyy arvio erityisen tuen tarpeesta. Päätös tarkistetaan ainakin toisen vuosiluokan jälkeen ja ennen seitsemännelle luokalle siirtymistä. Erityisen tuen oppilaalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Osa-aikaisella erityisopetuksella tarkoitetaan opetusta, jota oppilas voi saada muun opetuksen ohessa, jos hänellä on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään. Oppilas voi saada osa-aikaista erityisopetusta myös tehostetun tai erityisen tuen aikana.

Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto sisältää tietoja sellaisista ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, joille on laadittu ammatillisen koulutuksen lain velvoittama henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

Tilastoaineistot sisältävät Tilastokeskuksen, opetushallinnon ja kansainväliset koulutusala- ja -asteluokitukset, oppilaitosta kuvaavat luokitukset sekä erilaiset alue- ja demografiset luokitukset. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilastossa erityisopetuksen perusteet on luokiteltu opetushallinnon kanssa sovitulla tavalla.

Peruskoulun erityisopetustilasto on laadittu opetuksen järjestäjien Tilastokeskukselle ilmoittamien tietojen perusteella. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilasto ja tiedot lukiokoulutuksen erityisistä opetusjärjestelyistä perustuvat oppilaitosten Tilastokeskukselle ilmoitamiin tietoihin.

Tilastolain (23.4.2004/280) mukaan valtion tilastotoimen tehtävänä on huolehtia yhteiskuntaolojen ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laatimisesta yleistä käyttöä varten. Laki Tilastokeskuksesta (24.1.1992/48) osoittaa tehtävän kuuluvan Tilastokeskukselle. Tilastokeskuksen työjärjestyksen mukaan väestö- ja elinolot -tulosityksikkö tuottaa kyseisiä tilastoja mm. koulutuksesta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Peruskoulun erityisopetustilasto perustuu kouluittaisiin tietoihin, jotka Tilastokeskus on kerännyt Internet-lomakkeella "Oppilaitostason oppilaat ja opiskelijat" opetuksen järjestäjiltä peruskouluissa järjestetystä opetuksesta. Ammatillisen koulutuksen erityisopetustilaston tiedot ja lukiokoulutuksen

erityisten opetusjärjestelyjen tiedot ovat Tilastokeskuksen oppilaitoksilta sähköisesti keräämiä henkilö pohjaisia tietoja. Aineistot ovat kokonaisaineistoja.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tietojen käsittelyprosessin aikana tilaston perustana olevien tietojen korkea laatu varmistetaan useiden erilaisten tilastollisten tarkistusohjelmien avulla, tiedonantajille tehdyillä lisäkyselyillä sekä vertailuilla aiempiin vastaaviin tilastoihin ja muihin tietolähteisiin. Tiedonantajien ilmoittamien tietojen puutteet ja virheet vaikuttavat tilaston laatuun kuitenkin heikentävästi.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Aineisto on lopullinen ja ilmestyy vuosittain. Tiedot peruskoulun tehostettua ja erityistä tukea saaneista oppilaista ilmestyvät noin yhdeksän kuukautta viiteajankohdan jälkeen. Ensimmäiset tiedot niistä julkaistaan kuitenkin "Esi- ja peruskouluopetus" -tilaston yhteydessä jo noin kahden kuukauden kuluessa. Peruskoulun osa-aikaista erityisopetusta ja ammatillisen koulutuksen erityisopetusta käsittelevät tiedot valmistuvat noin vuoden kuluttua viiteajankohdasta.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilastosta julkaistaan tietoja Tilastokeskuksen Internet-sivuilla ja Oppilaitostilastot-julkaisuissa. Tarkempia tietoja voi kysellä myös suoraan oppilaitostilastot-vastuualueelta, jossa tilasto laaditaan. Aineistosta on mahdollista tehdä tilauksesta erityisselvityksiä.

Lisää tietoa tilastossa käytetyistä käsitteistä löytyy Tilastokeskuksen käsitteietokannasta ja Oppilaitostilastot-julkaisuista. Tilastoissa käytetyt luokitukset löytyvät Tilastokeskuksen Internet-sivuilta sekä painetuista luokituskäsikirjoista.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastokeskus on tehnyt useita koulutussektoreita kattavia erityisopetustilastoja lukuvuosilta 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984 ja 1987-1988. Nämä tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä myöhempien vuosien kanssa.

Vuodesta 1995 alkaen Tilastokeskus on kerännyt rahoitusnäkökulmasta erityisopetustietoja peruskoulujen erityisopetukseen otetuista ja siirretyistä ja vuodesta 2011 alkaen erityistä tukea saaneista oppilaista. Nämä tiedot ovat vertailukelpoisia mutta erityisopetuksen tilastoinnin näkökulmasta suppeita. Ne eivät sisällä tietoa esim. osa-aikaisesta erityisopetuksesta.

Vuonna 1998 ja vuodesta 2001 lähtien vuosittain Tilastokeskus on laatinut yksityiskohtaisemman erityisopetustilaston, jossa ovat mukana sekä peruskoulun erityisopetukseen otetut ja siirretyt (vuoteen 2010 asti) ja erityistä tukea saaneet oppilaat (vuodesta 2011 alkaen) että osa-aikainen erityisopetus. Tilastoinnissa tapahtuneiden muutosten vuoksi vuosien 1998 ja 2001 ja lukuvuoden 2001-2002 osa-aikaisen erityisopetuksen tiedot eivät ole keskenään vertailukelpoisia. Sen sijaan lukuvuoden 2001-2002 tietoja ja sitä tuoreempia tietoja voidaan vertailla keskenään.

Tietoja ammatillisen koulutuksen erityisopetuksesta on kerätty lukuvuoden 1987-1988 jälkeen vuodesta 1999 lähtien. Vuosien 1999-2003 tiedot ovat pääsääntöisesti vertailukelpoisia keskenään. Vuonna 2004 ammatillisen koulutuksen tilastoinnin perusjoukko muuttui niin, ettei vuoden 2004 tietoja voi suoraan verrata aiempien vuosien tietoihin.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Erityisopetustilasto on laadittu samoja periaatteita noudattaen kuin peruskoulun ja ammatillisen koulutuksen tilastot. Näitä tilastoja voidaan hyvin käyttää rinnan, kunhan otetaan huomioon tilastojen erityispiirteet.

Lisätietoja

Riikka Rautanen 09 1734 2375

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

koulutustilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Koulutustilastot. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

---

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1799-1595 (pdf)*